

Järjestötoiminnan esimerkkejä

Yhdessä tehty hyvä elämä kaikille

Pohjois-Karjala ja Kainuu

Taustaa

- SOSTE toteutti toukokuussa 2024 kyselyn, jonka tarkoituksena oli koota esimerkkejä sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnoista ja niiden aikaan saamista hyvinvointi- ja terveysvaikutuksista. Lisäksi tarkoituksena oli saada kuvauksia siitä, mitä voisi seurata toimintoihin mahdollisesti koituvista avustusleikkauksista.
 - Kysely lähetettiin vuonna 2024 STEAn Ak- ja Ay -avustuksia saaneista SOSTEn yhteistyöjäsenille sekä varsinaisille jäsenille ja heidän jäsenilleen. Tiedot avustuksen saajista koottiin STEAn avustustietokannasta <https://avustukset.stea.fi/>. Järjestöjen yhteystiedot koottiin järjestöjen omilta verkkosivuilta tai SOSTEn jäsenrekisteristä.
 - Koostettuja esimerkkejä järjestöjen toiminnasta SOSTE hyödyntää vaikuttamistyössä ja julkisessa keskustelussa. Materiaaleja voi hyödyntää myös muut.
- *
- Kyselyssä toimintaa pyydettiin kuvaamaan vaikutusketjun mukaisesti: toiminta, kohderyhmä, tavoite, resurssit, toimintaa kuvaavat tunnusluvut ja tulokset. Tämän lisäksi pyydettiin vapaamuotoisia kuvauksia leikkausten mahdollisista vaikutuksista. Resursseja koskeva kysymys ei ollut pakollinen vastata. Järjestöt kuvasivat vastauksissaan paitsi yksittäisiä toimintoja myös niin sanottuja toimintakokonaisuuksia. Resursseja on saatettu kuvata koko järjestön toiminnan osalta. Toimintakuvaukset on tiivistetty vastausten pohjalta yhdelle dialle vaikutusketjuun.

Juuan Mielenterveysyhdistys Mielekäs ry

Toiminta: Vertaisryhmätoiminta

Kohderyhmä: Mielenterveystoipujille

<https://www.lahella.fi/>

Vertaisryhmätoimintaa mielenterveystoipujille

Juuan Mielenterveysyhdistys Mielekäs ry

- Mahdollistunut omien oikeuksien ja etujen valvonta
- Ehkäisty mielenterveyden ongelmia ja ylläpidetty mielenterveyttä
- Muuttunut yleinen suhtautuminen kohderyhmään

- Toimintakulut n. 45 000 €/v
- Tilakustannukset
- Palkattu työntekijä

- Toimintakeskus avoinna ma-to ja pe toimisto- ja kokouspäivä
- N. 40 jäsentä, päivittäisiä kävijöitä 5-10 hlöä
- N. 10 vapaaehtoista (hallituksessa ja muussa toiminnassa)

Kävijät kokivat, että heidän mielenterveytensä pysyi parempana vertaistoiminnan ansiosta. Toiminta koettiin tarpeellisena ja toiminta hyvänä ja välttämättömänä.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Yksinäisyys lisääntyisi ja sairaalahoitoa tarvittaisiin lisää. Puuttuisi kohtaamispaikka tavata vertaisiaan.
Mielenterveys saattaisi huonontua.

Kajaanin Hyvä Mieli ry

Toiminta: Vertaisryhmätoiminta

Kohderyhmä: Mielenterveys- ja päihdekuntoutajat

Facebook: Kajaanin Hyvä Mieli ry

Vertaisryhmätoimintaa mielenterveys- ja päihdekuntoutujille

Kajaanin Hyvä Mieli ry

- Poistunut stigma
- Vähentynyt yksinäisyys ja syrjäytyminen
- Toteutunut vertaisuus

- Päivätoiminnan kulut
- Palkkaukset/riittävä henkilöstö
- Käyttökulut

Vuonna 2023:

- Käyntikertojen määrä n. 24 000
- 25 ryhmätapaamista
- 20 henkilökohtaista yhteydenottoa
- Vapaaehtoisia 6 henkilöä

- 80 %:lla jo pelkkä päivätoiminta vahvisti positiivisesti mielenterveyttä.
- Vapaaehtoistoimijat kokivat motivaationsa erittäin hyvänä ja antoisana.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Asiakaskunta siirtyisi laajalta osalta kuormittamaan julkista terveydenhuoltoa ja vertaistuki jäisi kokematta eli ihminen olisi yksin ongelmiensa kanssa. Hoitojärjestelmässä ei ole vertaistukea, joka on erittäin tärkeä toipumisen kannalta. Hoito voi auttaa hetkellisesti, mutta hoitojakson jälkeen kuntoutuminen ilman vertaistukea on erittäin vaikeaa.

Kajaanin työvoimayhdistys ry

Toiminta: Kohtaamispaikkatoiminta, vertaistukitoiminta, neuvonta

Kohderyhmä: Työttömät ja ikääntyvät henkilöt sekä erityisesti pakolais- ja turvapaikanhakijataustaiset maahanmuuttajat Kajaanissa

<https://ktyry.fi/>

Kohtaamispaikkatoimintaa työttömille ja ikääntyville henkilöille sekä erityisesti pakolais- ja turvapaikanhakijataustaisille maahanmuuttajille

Kajaanin työvoimayhdistys ry

- Terveellisemmät elämäntavat
- Vahvistuneet elämönhallintataidot, toimintakyky ja osallisuus
- Lisääntynyt tieto ja ymmärrys yhteiskunnasta pakolais- ja turvapaikanhakijataustaisilla

- Kaksi henkilövuotta (STEAn rahoitus)
- Kohtaamispaikan vuokratulot (muu rahoitus)

Vuonna 2023:

- Vapaaehtoisten määrä 30 hlöä
- Kohtaamispaikassa kävijöitä yht. 250 henkilöä: 130 työtöntä ja ikääntyvää ja 120 maahanmuuttajataustaista.
- Terveyttä edistävä ryhmätoiminta: 159 kertaa/ 784 kohtaamista
- Infot, karaoke-illat, tapahtumat ja kaikukortti: 63 kertaa/ 992 kohtaamista
- Ryhmätapaamisen määrä 162/ 1083 kohtaamista
- Yksilöllistä tukea saaneiden määrä 237 hlö

- Tyytyväisyys elämään parani 0,1 pistettä.
- Koettu työkyky nousi 0,7 pistettä.
- Päivittäisessä toiminnassa selviytyminen parani 6 %:lla.
- Päivärytmi parani 83 %:lla.
- Jaksoi paremmin arjessa 90 %.
- Osallisuus nousi 3 % :lla.
- Yksinäisyyden tunne väheni 80 %:lla.
- 24 henkilöä tapasi kohtaamispaikassa ihmisen, jonka kanssa voi keskustella.
- 19 henkilöllä internetin kautta asioiminen ja tiedon hakeminen helpottui.
- 24 henkilöllä raha-asioista huolehtiminen vähentyi.
- Hyvinvointi lisääntyi 90 %:lla.
- Itsetunto vahvistui 83 %:lla.
- Toiveikkuus tulevaisuudesta 72 %:lla.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Kainuussa tämä on ainoa kohderyhmälle tarkoitettu kohtaamispaikka. Jos toimintaa ei olisi, ihmisten hyvinvointi romahtaa ja ikäihmisten omatoimisuus heikentyy nopeasti. Sen seurauksena hyvinvointialueen palvelut kuormittuvat ja kuolleisuus nousee.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Järvi-Suomen piiri

Toiminta: Selviydytään kiusaamisesta -toiminta (vertaisryhmätoiminta)

Kohderyhmä: Kiusaamista kokeneet noin 12–21 -vuotiaat nuoret kaikkialla Suomessa. Liveryhmiä järjestetään kuudella paikkakunnalla ja verkkoryhmää tarjotaan valtakunnallisesti.

<https://jarvi-suomenpiiri.mll.fi/>

Selviydytään kiusaamisesta -toimintaa kiusaamista kokeneille n. 12–21 -vuotiaille nuorille kaikkialla Suomessa

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Järvi-Suomen piiri

- Vahvistunut itsetunto
- Parantunut mieliala
- Kokemus vertaisuudesta
- Saadut keinot kiusaamiskokemuksen käsittelyyn
- Palkatut työntekijät (mm. ryhmien suunnittelu ja ohjaus, markkinointi ja toiminnan koordinointi, yksilöohjaus, ammattilaisten kouluttaminen ja verkostotyö ym.)
- Toimintakulut (mm. tilat, materiaalit ja tarjoilut)

Vuonna 2023:

- 12 ryhmää, 101 kokoontumiskertaa, 45 osallistunutta nuorta
- 349 nuorten käyntikertaa
- 17 yksilöohjaukseen osallistunutta nuorta
- 47 ohjauskertaa
- 15 vapaaehtoista
- 9 ammattilaisten koulutusta, 121 osallistujaa

Koko toiminnan ajalta 2017–2024 kevät:

- 48 ryhmää, 270 osallistunutta
- 56 yksilöohjaukseen osallistunutta
- 326 kohdattua nuorta
- 75 vapaaehtoista
- 1073 koulutettua ammattilaista

Ryhmien alku- ja loppukyselyssä (n=39) mitattu nuorten kokemusta itsetunnosta ja mielialasta. Vertailussa positiivinen muutos kaikilla osa-alueilla:

- 93 % koki saaneensa ryhmästä tukea itsetuntoonsa.
- 95 % koki ryhmän parantaneen mielialaansa.
- 80 % koki kiusaamiskokemuksen vaivaavan mieltä vähemmän.
- 90 % koki saaneensa keinoja kiusaamiskokemuksen käsittelyyn.
- 93 % koki saaneensa ryhmästä vertaistukea.
- 97 % koki ryhmän turvalliseksi.

TAVOITE

RESURSSIT

**TOIMINNAN
TUNNUSLUKUJA**

TULOKSIA

Mielikuvia, jos leikkauksia kohdistuisi juuri tähän toimintaan...

Jos toiminnasta jouduttaisiin karsimaan, niin ryhmiä pystyttäisiin järjestämään nykyistä harvemmin ja pienemmällä alueella. Jos toimintaa ei olisi, kiusaamista kokeneiden nuorten ryhmämuotoinen tuki loppuisi nykyisillä toiminta-alueilla kokonaan. Muut tahot eivät järjestä vastaavaa kasvokkain kohtaavaa toimintaa alueellamme.

Verkkovertaisryhmiä järjestetään, mutta ne ovat suunnattu yli 15-vuotiaille, joten tätä nuoremmat jäävät ilman tukea. Mitä aiemmin kiusaamiskokemukseen saa tukea, sitä pienemmäksi negatiiviset seuraukset jäävät, joten on erittäin tärkeää, että myös nuorille järjestetään kiusaamisen jälkihoitoa/tukea kiusaamiskokemusten käsittelyyn. Käsittelemättömät kiusaamiskokemukset voivat pitkällä tähtäimellä johtaa esimerkiksi opiskelujen keskeyttämiseen ja/tai nuoren syrjäytymiseen.

Toiminnan loppuminen lisäisi opiskeluhuollon sekä matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden kuormitusta. Todennäköisesti moni nuori jäisi asian kanssa yksin.

